

Groen & Groei voor Utrecht!

Verkiezingsprogramma D66 Provincie Utrecht 2007 - 2011

Colofon

Het verkiezingsprogramma *Groen & Groei voor Utrecht!* is vastgesteld op 20 december 2006 door de leden van D66 in de provincie Utrecht tijdens de regioledenvergadering.

Ontwerp voorzijde:
ANZKY Media Utrecht
www.anzky.nl

Ontwerp binnenwerk
Campagneteam D66 Provincie Utrecht

Meer weten over D66 in de provincie Utrecht:
www.d66provincieutrecht.nl

Groen & Groei voor Utrecht!

D66 bestaat veertig jaar. Al die tijd is onze missie ongewijzigd gebleven: mensen meer te zeggen geven over wie hen bestuurt en hoe zij hun eigen land en leven inrichten. Langzaam maar zeker zijn deze standpunten van Democraten 66 gemeengoed geworden. Zelfbeschikking is inmiddels de norm: abortus, euthanasie en homohuwelijk zijn maatschappelijk geaccepteerd. Ombudsman, patiëntenrechten en spreekrecht voor slachtoffers zijn niet meer weg te denken. Je kunt tegenwoordig winkelen wanneer je wilt. Innovatie en duurzaamheid staan op de politieke agenda. Economie en ecologie kunnen samengaan, zie de Waddenzee.

In de provincie heeft D66 ook veel bereikt. De afgelopen jaren hebben we ons steeds sterk gemaakt voor het groen houden van de provincie, onder andere door in te zetten op het versneld realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur. Hiermee ontstaan verbindingzones tussen belangrijke natuurgebieden in het gehele land.

We hebben initiatieven genomen op het gebied van de Kenniseconomie. De Utrechtse regio is zeer kansrijk om een leidende rol te spelen in deze creatieve, innoverende economie. We hebben ons permanent ingezet voor milieuvriendelijke vormen van verkeer en vervoer. Continue aandacht voor het verbeteren van het Openbaar Vervoer en het initiatief voor meer Goederenvervoer over Water zijn hiervan voorbeelden.

En we hebben continu oog gehad voor het

meer betrekken van de inwoners bij politiek en maatschappij. Het burgerinitiatief is mede dankzij D66 tot stand gekomen. Daarnaast nemen we altijd de tijd om met de inwoners te overleggen over de politieke onderwerpen die hen bezig houden, ook als we soms een andere mening zijn toegedaan.

De komende jaren blijven we ons inzetten voor een groen Utrecht. Bij de keuze voor nieuwe woningbouwlocaties en infrastructuur zullen we altijd een afweging maken in relatie tot het behoud van het natuurschoon. We willen voorkomen dat de provincie volgebouwd wordt met nieuwe woonwijken en snelwegen. Daarnaast zal het verbeteren van de luchtkwaliteit meer en meer aandacht vergen, ook van het provinciaal bestuur. Hoewel D66 dit punt al 40 jaar hoog op de agenda heeft staan, worden de gevolgen de laatste jaren pas echt duidelijk. Het klimaat verandert en de volksgezondheid loopt gevaar. Voor het vervoer zullen we versterkt inzetten op volwaardige alternatieven voor het autoverkeer. Het aanleggen van nieuwe snelwegen lost de problemen niet op en verslechtert het landschap en milieu. Wij pleiten voor een combinatie van verbetering van Openbaar Vervoer, mobiliteitmanagement en het invoeren van kilometerheffing.

En we willen investeren in de kenniseconomie. De afgelopen periode is hier al veel over gedacht en gediscussieerd. De komende periode willen we de ingezette koers onder andere met een innovatiefonds en het Utrechts Innovatiebedrijf versterken, zodat de provincie Utrecht het hart van kennisland Nederland wordt.

Vijf richtingwijzers voor een progressieve sociaal-liberale visie

In het verkiezingsprogramma 2007/2011 vindt u concrete oplossingen voor vraagstukken die nu in de provincie spelen. Maar de dagelijkse praktijk van ons werk is veel gevarieerder dan wij nu kunnen voorspellen. Daar zijn ongetwijfeld vraagstukken bij die in dit programma beperkt of zelfs geheel niet aan de orde komen. Daarom hebben wij onze uitgangspunten en ideeën vertaald in vijf 'richtingwijzers'. Bij twijfel zal een gekozen vertegenwoordiger deze richtingwijzers als uitgangspunt kiezen van zijn of haar beslissing.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen
Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de

aantasting van natuur en milieu beargumenteerd wordt.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en –uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Internationale afspraken over luchtkwaliteit en klimaat zijn belangrijk in de provincie en daarbuiten.

Groen moet groen blijven

1. Natuur

D66 wil dat Utrecht groen blijft. Natuur wordt in de politiek nog vaak gezien als een belemmerende randvoorwaarde. Een sterke natuur is niet alleen een lust voor het oog en goed voor ons leefklimaat, het biedt ons ook volop kansen. Een mooie natuur versterkt de aantrekkingskracht en uitstraling en kan bijdragen aan de economische motor van de provincie.

Juist om de natuur voldoende te beschermen zijn vaak bovenlokale afwegingen nodig. Ruimtelijke ordening is bij uitstek zo'n onderwerp. Op het gebied van de ruimtelijke ordening is veel "verlengd lokaal bestuur" ingericht. Hierbij stellen de besturen van gemeenten, al dan niet in samenwerking met de provincie, de bestemming van een gebied vast. De democratische controle is vaak onvoldoende. Het gevaar is dan dat de plaatselijke belangen de boventoon voeren, die vaak ten koste gaan van landschap en natuur.

D66 vindt dat bovenlokale afwegingen thuis horen bij de provincie. Zij kan beslissingen nemen op basis van regionale (bovenlokale) belangen. Bovendien wordt zij direct democratisch gecontroleerd, door Provinciale Staten.

Groen moet groen blijven

Met de vaststelling van het Streekplan 2005-2015 heeft de provincie de kaders voor het ruimtelijk beleid tot 2015 vastgesteld. Tot 2015 is helder waar er wel en niet gebouwd mag worden. D66 beschouwt de rode contour, een rode lijn om een stad of dorp die de bebouwingsmogelijkheden begrenst, als een belangrijk instrument om de natuur te beschermen en de kwaliteit van het landschap te waarborgen. Ruimte is in de provincie Utrecht schaars en vraagt om een zorgvuldige afweging. Want eenmaal bebouwd, wordt 'rood' zelden meer 'groen'.

De Utrechtse Heuvelrug is een nationaal park geworden. D66 was en is daar een groot voorstander van. Dit brengt de verplichting met zich mee de natuur op de Heuvelrug actief te beschermen en te versterken. D66 heeft dan ook het project "Hart van de Heuvelrug" gesteund. Dit project kan de natuur op de Heuvelrug versterken. Hiervoor heeft de provincie een "grondbank" opgericht, waarmee vrijkomende gronden kunnen worden gekocht, met als doel om deze later weer te verkopen of te ruilen. De bedoeling is zo één of een paar grote groene gebieden te creëren, in plaats van de vele versnipperde groene plukjes landschap die de Heuvelrug nu kenmerken.

D66 staat een actief provinciaal grondbeleid voor en wil dan ook dat de principes van de grondbank voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de Limes, de Nieuwe Hollandsche Waterlinie en de Grebbelinie worden toegepast. De EHS is hierin prioriteit. De afspraken omtrent de EHS moeten worden nagekomen. Dat wil zeggen: voltooiing in 2018. Met de EHS ontstaan belangrijke verbindingzones tussen natuurgebieden, waardoor de flora en fauna meer ruimte krijgt. De EHS wordt ook door natuurorganisaties gezien als prioritair.

D66 wil ook het Groene Hart beschermen. Dit karakteristieke veenweidegebied, bovendien recreatiegebied voor velen, mag niet verder worden aangetast. Om die reden is D66 tegen de eventuele aanleg van de A21/2 (een snelweg van Breukelen tot IJsselstein, door het Groene Hart) en is D66 tegen de eventuele aanleg van een bedrijventerrein ten westen van Woerden. Via het programma Agenda Vitaal Platteland blijft ook duurzame, bij voorkeur biologische, landbouw een drager van dit unieke gebied.

Het vrijkomen van de vliegbasis Soesterberg ziet D66 vooral als een kans voor versterking van de natuur in onze provincie. Het biedt de

ruimte ecologische structuren te versterken en te verbinden. Grootschalige woningbouw in dit gebied ziet D66 daarom niet zitten.

Rondom Amersfoort zijn er volgens D66 uitgelezen kansen om de natuur te versterken. De verplaatsing van het St. Elisabeth-ziekenhuis en het Sportfondsenbad biedt de mogelijkheid om het Heiligenbergerbeekdal in volle natuurlijke glorie te herstellen. Beperkte woningbouw aan de rand van dit gebied hoeft daarbij geen belemmering te vormen. Ook bij Vathorst Noord wil D66 dat de overgang van Vathorst naar het landschap Arkeheem groen blijft.

D66 is in principe tegen de aanleg van nieuwe rond- en randwegen. Aanleg van rondwegen leidt enerzijds tot het asfalteren van een groenstrook, maar daarnaast verlaagt het ook de drempel voor het aanleggen van een woonwijk aan de andere (nog groene) kant van de nieuwe weg. Zo vindt D66 bij voorbeeld de mogelijke aanleg van een nieuwe rondweg van Soest naar Baarn een onaanvaardbare aantasting van het Soester polderland.

Provinciale trust

D66 wil een speciale "trust", de Utrecht Trust, oprichten die zich toelegt op de combinatie van cultuurhistorische waardevolle gebouwen en landschappen. Deze trust kan gebieden met belangrijke cultuurhistorische en/of landschappelijke waarde opkopen, dan wel samen met maatschappelijke organisaties (zoals het Utrechts Landschap) herstel en beheer ter hand nemen. Verschillende bestaande organisaties, die nu al landschap en erfgoed beschermen, kunnen hun expertise in de Utrecht Trust bundelen. Als startkapitaal voor deze trust reserveert D66 een bedrag van € 30 miljoen euro.

Water als leidend principe

Bij het maken van nadere keuze bij de uitvoering van het Streekplan blijft D66 het uitgangspunt "water als ordenend principe" toepassen. Dit betekent dat water bij ruimtelijke afweging van doorslaggevend belang is. De uitgangspunten van het project "Ruimte voor de Rivier" worden ondersteund. Dit landelijk project pakt de problemen van de toenemende hoogwaterstand in de rivieren aan door de rivieren meer ruimte te geven. Hiervoor zijn ook op provinciaal niveau keuzes ten aanzien van het bestemmingsplan noodzakelijk.

De polder Groot-Mijdrecht Noord heeft een specifieke aanpak nodig. De problemen met het kwelwater en de dalende bodem vergen een structurele oplossing. D66 vindt dat de inwoners recht gedaan wordt door een duidelijk plan te presenteren, dat wellicht niet bij iedereen populair zal zijn. Verder zijn we voorstander van het toepassen van een flexibel waterpeilbeheer. Waar mogelijk kan de norm voor het waterpeil versoepeld worden, maar waar nodig dienen de huidige provinciale normen gehandhaafd te worden.

Recreatie

De recreatieschappen spelen een centrale rol bij beheer en onderhoud van onder andere fiets- en wandelpaden en de verschillende plassegebieden (Vinkeveense, Loosdrechtse en Maarseveense plassen). Daarnaast zijn ze betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe recreatiegebieden, zoals bij Haarzuilens. D66 wil dat de recreatieschappen meer marktconform gaan werken. Niet alles kan en hoeft gratis te zijn waar het recreatie betreft. De provincie moet echter met betrokken gemeenten wel garant blijven staan voor goed functionerende recreatieschappen.

De Drie D66 Beloften

Maximale inzet op natuurontwikkeling bij Vliegveld Soesterberg, Heiligenbergerbeekdal en Vathorst-Arkeheem.

Behoud van landschappelijke waarden in het Groene Hart via duurzame landbouw en natuurontwikkeling.

Actief provinciaal grondbeleid ter realisering van de EHS, de Limes, de Nieuwe Hollandsche Waterlinie en de Grebbelinie.

Vechten voor een beter milieu

2. Milieu

D66 blijft de komende jaren vechten voor een beter milieu. Op de grond moet de provincie Utrecht groen blijven. Daarvoor blijven we het D66-beleid van de afgelopen 40 jaar voortzetten. Daarnaast zijn in de lucht juist extra maatregelen nodig om de gezondheid van de inwoners van Utrecht de komende jaren veilig te stellen.

Klimaatbeleid

De veranderingen in het mondiale klimaat nopen tot afspraken op het internationale en nationale niveau. Maar daar zou het niet bij moeten blijven. D66 wil dat ook de provincie een integraal klimaatbeleid opstelt, waarin tenminste wordt voldaan aan het Kyoto-protocol. Hierin moeten alle aspecten die betrekking hebben op de klimaatverandering worden meegenomen en tegen elkaar afgewogen. Tevens moeten in het beleidsdocument kaders gesteld worden aan nieuwe ontwikkelingen in de provincie (bijvoorbeeld ten aanzien van keuze voor bouwlocaties en aanleg nieuwe infrastructuur), maar ook kan het beleid ertoe leiden dat bestaande activiteiten aangescherpt worden (zoals de concessieverlening voor het OV).

Uiteraard is het niet de bedoeling dat alle hoognodige ontwikkelingen in de provincie worden stilgelegd. Daarom pleit D66 voor de volgende concrete maatregelen.

Verbeteren luchtkwaliteit

D66 wil meer 80 kilometer-zones in de provincie, als blijkt dat dit tot een aantoonbare verbetering van de luchtkwaliteit leidt. Hierbij denken we met name aan die gebieden waar de snelweg vlak langs woongebieden raast. D66 wil van de wegen om de stad Utrecht (A12, A2, A27/A28, N230) en de snelwegen

rondom Amersfoort (A27, A28, A1) een 80 kilometer zone maken.

D66 wil verder het gebruik van de fiets en het OV stimuleren als alternatief voor de auto. Dit kan door onder meer het aanbieden van gratis openbaar vervoer bij gemeentelijke transferia. Daarnaast zet D66 in op een echt schoon openbaar vervoer, door de eisen in de concessieverlening te verhogen.

Helikopterhavens

D66 wil niet meewerken aan de ontwikkeling van helikopterhavens, aangezien die in strijd zijn met ons streven naar een duurzame samenleving. De helikopters zorgen voor een verslechtering van de luchtkwaliteit en in onze dichtbevolkte provincie ongetwijfeld voor geluidsoverlast. Bovendien leidt het gebruik van helikopters niet tot merkbare ontlasting van de overige infrastructuur (autosnelwegen).

Duurzame energie

Inzet op duurzame energie is voor D66 een belangrijk onderdeel van het provinciaal milieubeleid. Toch hebben we ons de afgelopen jaren verzet tegen het plaatsen van grote windturbines in onze provincie. De reden hiervoor is dat D66 van mening is dat in de provincie Utrecht geen geschikte locaties zijn. We leven in een relatief windarme provincie en bovendien passen dergelijke windturbines niet in het Utrechtse landschap. In Nederland zijn betere locaties te vinden, zoals in de Noord-zee.

Daarnaast willen wij dat de provincie haar verantwoordelijkheid neemt bij het opwekken van zonne-energie. D66 wil een honderdduizend-daken programma voor PV zonne-energie in Nederland starten bij overheidsgebouwen en de semi-publieke sector. D66 Utrecht wil dat de provincie hierin een voor-

trekkersrol speelt. Om de toekomstige generatie alert te maken op duurzame energie stelt D66 voor om te beginnen bij de schoolgebouwen. Verder wil D66 dat de provincie innovatieve, kleinschalige centrales voor mestvergisting bij boerenbedrijven stimuleert.

Beperking van energieverbruik

Uiteraard blijft beperking van energieverbruik het belangrijkste onderdeel van het provinciaal klimaatbeleid. D66 wil dat de provincie Utrecht zich inzet om – samen met gemeenten en woningbouwcorporaties – huisvesting zo energiezuinig mogelijk in te richten. Bij bestaande woningen kan met name het isoleren veel energiebesparing opleveren. Voor nieuwbouw levert “compact bouwen op zuid” de meest energiearme oplossing. De provincie moet op deze punten stimuleren, adviseren en waar mogelijk een voortrekkersrol spelen.

Geluidsoverlast

D66 realiseert zich dat de ligging van de

provincie Utrecht in het centrum van Nederland overlast van weg, rail- en luchtverkeer met zich mee kan brengen. Deze overlast willen we echter zo veel mogelijk beperken. Onder meer om die reden zijn wij tegen de ontwikkeling van helikopterhavens en tegen de ombouw van sportvliegveld Hilversum.

Daarnaast is D66 voorstander van het overkappen van snelwegen, als blijkt dat dit tot minder geluidsoverlast leidt. De mogelijkheid van een overkapping over de A28 bij Amelisweerd juicht D66 toe en verdient serieus onderzoek.

Lichthinder

Om de natuurgebieden in de provincie optimaal tot hun recht te laten komen, wil D66 in die gebieden het kunstlicht tot een minimum beperken. Gedacht kan worden aan specifieke “donkertegebieden”, waar de flora en fauna van de natuurlijke duisternis kunnen genieten.

De Drie D66 Beloften

Een provinciaal, integraal klimaatbeleid, waarin tenminste wordt voldaan aan het Kyoto-protocol

Geen helikopterhavens in Utrecht

Gratis OV bij gemeentelijke transferia

Mobiliteit slimmer organiseren

3. Verkeer en Vervoer

Utrecht is de 'draaischijf' van de Randstad. Als het in Utrecht stil staat, is ook de rest van de Randstad onbereikbaar. D66 vindt hierom dat de doorstroming van het verkeer in de provincie op hoog niveau gebracht moet worden. Maar niet door ongebreideld meer asfalt aan te leggen. D66 wil de mobiliteit slimmer organiseren en heeft de volgende maatregelen voor ogen.

Investeren in Openbaar Vervoer

Het Openbaar Vervoer (OV) moet aantrekkelijk worden. Vergaande investeringen in het OV zijn hiervoor noodzakelijk. Op de 'hoofdstromen', waar veel reizigers zijn, moeten treinen, trams en bussen gaan rijden met een hoge frequentie. Op de gebieden met minder reizigers, zoals op het platteland en in de dorpen, moet het OV meer op maat gemaakt worden, bijvoorbeeld via 'belbus' en (betaalbare) treintaxi.

Mede dankzij D66 komt het Randstadspoor er. Dit is een 'lightrail' verbinding (soort metro) die met hoge frequentie tussen Utrecht, Amersfoort en de daaromheen liggende forenzengebieden gaat rijden.

Daarnaast wil D66 dat de provincie zich inzet voor de Stichtse lijn, de spoorwegverbinding tussen Hilversum en Almere langs de A27. Mede gezien de groeiplannen van de stad is een snelle en directe verbinding tussen Almere en Utrecht, Amersfoort en Hilversum noodzaak.

De eerste proef met gratis Openbaar Vervoer, de winkelbus in Amersfoort, zal wat D66 betreft navolging krijgen. Deze proef heeft duidelijk aangetoond in een behoefte te voorzien. Voor de komende periode kan gedacht worden aan een proef met gratis OV

op een woon-werktraject. Ook is D66 voor proeven met gratis of goedkoper OV, om zodoende beter inzicht te krijgen onder welke voorwaarden het OV aantrekkelijk is.

Extra aandacht zal D66 vragen voor het goed regelen van het voor- en navervoer. De OV fiets is hiervan een voorbeeld, maar voor D66 niet voldoende. Met name voor het navervoer vanaf de NS stations naar bedrijventerreinen wil D66 het gebruik van pendelbussen met hoge frequentie en/of treintaxi's (financieel) ondersteunen.

De kwaliteit van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) moet weer op aanvaardbaar niveau gebracht worden. Te vaak vernemen we dat de wachttijden voor het CVV te lang zijn.

Kilometerheffing in plaats van motorrijtuigenbelasting

Het kabinetsbesluit, om de beprijzing van mobiliteit in te voeren, wordt door D66 gesteund. Hiermee wordt een tarief per kilometer, afhankelijk van plaats en tijd, ingevoerd. Om te voorkomen dat dit een extra belasting wordt, wil D66 dat deze heffing in plaats van de motorrijtuigenbelasting komt. Hiermee worden de auto's meer over de dag verspreid en wordt het OV in de spits gestimuleerd.

D66 wil dat de kilometerheffing zo snel mogelijk landelijk wordt ingevoerd, en zal dit bij het kabinet bepleiten. Een regionale variant (kilometerheffing alleen in Utrecht, of alleen op één traject) wijst D66 echter af.

Het aanleggen van extra asfalt is voor D66 een uiterste noodmaatregel die we alleen willen inzetten als de andere maatregelen onvoldoende soelaas bieden. "Betaald in de file staan" is voor D66 geen doel.

Indien extra asfalt noodzakelijk is, dan wil D66 dat de bestaande wegen verbreed worden in plaats van het aanleggen van nieuwe wegen. Het verbreden van bestaande wegen leidt in veel mindere mate tot een aantasting van het groen. D66 was dan ook tegen de ondertunneling bij het Naardermeer (A6-A9) en is tegen de aanleg van de A21/2. Deze laatste weg gaat bovendien door het Groene Hart, een gebied dat onvoorwaardelijk groen moet blijven.

Meer goederenvervoer over water

In 2020 zal, bij verwachte economische groei, het goederenvervoer verdubbeld zijn. Bij ongewijzigd beleid betekent dit dat het aantal vrachtwagens ook zal verdubbelen, wat zal leiden tot meer files en luchtvervuiling.

D66 wil deze ongewenste ontwikkeling tegengaan en stelt daarom voor te investeren in het goederenvervoer over water. Op de vaarwegen is nog voldoende capaciteit, waardoor de binnenvaart de verwachte goederengroei goed kan opvangen. De uitstoot van vieze lucht van de schepen is per vervoerde container bovendien veel kleiner. Tenslotte is Nederland een waterland: bijna alle plaatsen zijn via het water bereikbaar.

In de provincie Utrecht wil D66 een netwerk van binnenvaarthavens, die ingericht worden met een efficiënt laad- en lossysteem. Daarnaast wil D66 dat de provincie de voordelen van het vervoer over water bij bedrijven beter onder de aandacht brengt. Voor een optimaal resultaat is uiteraard ook afstemming met andere provincies en het Rijk noodzakelijk. D66 wil dat de provincie hiervoor

€ 30 miljoen reserveert. De uitvoering van dit programma en daarmee de besteding van het geld zal overigens pas na afstemming met het bedrijfsleven tot stand komen.

Dankzij D66 heeft de binnenvaart meer aandacht bij de provincie gekregen. Dit heeft er onder andere toe geleid dat het budget voor het onderhoud op vaarwegen met 50% verhoogd is. Hierdoor is de bevaarbaarheid van de provinciale vaarwegen gewaarborgd.

Leefbaarheid en veiligheid

D66 zal zich blijven inzetten voor verkeersoplossingen die de leefbaarheid en veiligheid verbeteren. Dankzij D66 wordt bij het station Driebergen-Zeist een ongelijkvloerse spoorwegovergang gerealiseerd. Daarnaast heeft D66 zich ingezet voor de ondertunneling van de N201 bij Vinkeveen. Dit zijn voorbeelden van oplossingen die het leefklimaat van de gebieden aanzienlijk verbeterd door te kiezen voor een andere inrichting van de infrastructuur. Ook in de toekomst zal D66 zich hiervoor inzetten. Zoals voor een snelle realisering van Woerden-Oost, de extra aansluiting op de A12 waardoor door woonwijken minder doorgaand verkeer zal rijden.

Inzake verkeersveiligheid kijkt D66 niet alleen naar de kille statistische cijfers, maar ook naar de veiligheidsbeleving van de inwoners. Zo heeft D66 zich samen met de inwoners sterk gemaakt voor oplossingen bij Leersum (N226) en Hollandsche Rading (N417). Ook voor de volgende periode wil D66 goed blijven luisteren naar de inwoners en in overleg met goede oplossingen komen.

De Drie D66 Beloften

Investeren in maatwerk voor het Openbaar Vervoer

Géén A21/2 door het Groene Hart

Investeren in goederenvervoer over water

Investeren in de Utrechtse economie

4. Economie

Bij economie gaat het D66 om banen, ondernemerschap, vernieuwing en over de grenzen heen kijken zowel regionaal, nationaal als internationaal. De provincie moet ambitie tonen door de vanouds regulerende en toetsende rol te vervangen door een investerende en regisserende rol.

D66 wil € 50 miljoen voor de komende jaren investeren in de Utrechtse economie. Dit geld wordt ingezet voor het opzetten van een professioneel provinciaal innovatiebedrijf, co- en voorfinanciering van innovatieprojecten en risicodragende investeringen in economische knelpunten en microkredieten. Doelstelling van de provincie moet zijn om zoveel mogelijk instellingen binnen de *creative industry* naar Utrecht te lokken.

Kenniseconomie centraal

De D66-notitie *Kies partij voor de Utrechtse kennismaatschappij* heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de discussie over kennis- en innovatiebeleid in de Provincie Utrecht. Kennis is macht luidt een bekend spreekwoord en met de aanwezigheid van de Universiteit van Utrecht, het Universitair Medisch Centrum, TNO, het KNMI, de Universiteit van Nijenrode, en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht beschikt Utrecht over hoogwaardige onderwijs- en kennisinstellingen. Voeg daarbij de bovengemiddeld hoogopgeleide beroepsbevolking en Utrecht lijkt een paradijs voor kennis en innovatie.

Mede dankzij de politieke druk van D66 bestaat sinds 2004 de Task Force Innovatie Utrecht (TFI), die netwerken en projecten tussen kennisinstellingen en ondernemers stimuleert, startende ondernemers concrete ondersteuning biedt en uitvoeringsprogramma's opzet om te profiteren van landelijk

innovatiegeld. D66 wil de TFI omvormen tot het Utrechts Innovatiebedrijf, dat op basis van een sterk mandaat het overstijgende economische belang in de regio kan dienen. Doel van het Utrechts Innovatiebedrijf is het aantrekken van nieuwe bedrijven op het gebied van innovatie. Dit vereist een nauwe afstemming met gemeenten in de regio, een sterke betrokkenheid met het regionale bedrijfsleven, de inzet van privaat geld, een overheid als een strenge, doch rechtvaardige dienstverlener en een stevige lobby richting Den Haag en Brussel.

D66 wil een provinciaal investeringsfonds instellen, dat met risicodragend geld creatieve en innovatieve ondernemers een steun in de rug geeft. Het innovatiebedrijf kan daarmee private investeerders over de streep trekken. Speerpunten hierbij zijn *life science* (medische wetenschap), *creative industry* (waaronder design, multimedia en *gaming industry*), ICT en de zakelijke dienstverlening. Ook bij het aanbestedings- en concessiebeleid van de provincie dient kwaliteit en innovatie het uitgangspunt te zijn.

MKB doet mee

80% van de bedrijvigheid en werkgelegenheid in de provincie vindt haar oorsprong in het Midden- en Kleinbedrijf. Het MKB vormt daarmee een onmisbare schakel in de Utrechtse economie. Ook in het licht van de kenniseconomie en werkgelegenheid voor lager opgeleiden. Nieuwe kenniseconomische bedrijvigheid creëert nieuwe bedrijvigheid in het MKB. Bijvoorbeeld bij toeleveringsbedrijven of in de zakelijke dienstverlening. Het MKB is bij uitstek ook de plek voor stages en leerbanen, maar dan moet de aansluiting tussen onderwijs en bedrijven verbeterd worden. D66 wil dit doen door een regionale stage- en leerbanenmakelaar, die bemiddelt

tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. Daarnaast wil D66 voor het MKB de provinciale vergunningenlast verlichten en vereenvoudigen.

Boerenbedrijf

D66 beschouwt het boerenbedrijf als een economische bedrijfstak, die aan onvermijdelijke veranderingen onderhevig is. Echter, door de natuur als productiemiddel te gebruiken, zijn landbouw en veeteelt van groot belang voor de instandhouding van het Utrechtse landschap. D66 steunt daarnaast mogelijkheden voor aanvullende, nieuwe bedrijfsactiviteiten zoals bijvoorbeeld zorgboerderijen, fiets- en kanoverhuur, *bed & breakfasts* en streekproductenwinkels op het platteland. Daarnaast is voldoende kwalitatief groen om de stad van essentieel belang voor de recreërende inwoner van de provincie Utrecht. D66 wil dat de provincie via het programma Agenda Vitaal Platteland extra inzet op projecten die de omvang en toegankelijkheid van recreatief groen rondom steden bevorderen. Boeren en natuurbeheerders moeten uitgedaagd worden recreatie meer als een kans dan een bedreiging te zien.

Toerisme en recreatie

Toerisme en recreatie, ook wel *leisure*-economie genoemd, is een groeiende bedrijfstak in de provincie Utrecht. Het Utrechts Bureau voor Toerisme en Recreatie (UTR) moet volgens D66 de centrale spil worden waar omheen alle toeristische en recreatieve promotie van de provincie Utrecht draait. D66 wil daarom dat alle gemeentelijke VVVs zich bij het UTR aansluiten. Alleen op deze manier kan van een efficiënt en effectief promotiebeleid van het toeristische product Utrecht sprake zijn en wordt de bestaande regionale versnippering en kleinschaligheid aangepakt. Naast *bed & breakfasts* en kamperen bij de boer op het platteland wil D66 Utrecht als internationaal congrescentrum van Nederland versterken door een aantrek-

kelijk hotel- en evenementenaanbod te stimuleren. D66 wil dat de provincie startende ondernemers in de recreatieve sector steunt door mee te helpen aan het opzetten van een ondernemersnetwerk, in samenwerking met de brancheorganisaties als de RECRON en LTO, en de Kamers van Koophandel. Uitgangspunt is zelfredzaamheid voor de ondernemer en een breed en afwisselend aanbod voor de recreant.

Gelegenheid voor werk

D66 wil dat de provincie onorthodoxe methoden steunt die de werkloosheid onder 50+ werknemers en jongeren naar beneden brengt. Dit kan door samen met het Centrum voor Werk en Inkomen en gemeenten lokale en regionale projecten te organiseren. Voor oudere werknemers kan dit bijvoorbeeld via de Alternatieve Werkmethode (AWM). De AWM is een flexibele arbeidsmarktoplossing die het mogelijk maakt om *individuen* binnen de arbeidsmarkt te laten functioneren als 'ondernemer-werknemer'. De Alternatieve Werkmethode kan volgens D66 ook voor jongeren een interessante oplossing bieden, waarbij bovendien het zelfstandig ondernemerschap in de provincie gestimuleerd wordt.

Bedrijventerreinen

Bedrijvigheid vraagt om ruimte. Maar niet als dit ten koste gaat van de natuur of het landschap. D66 wil eerst herstructurering en -inrichting van bestaande bedrijventerreinen alvorens nieuwe worden uitgegeven. Hiermee valt nog veel terreinwinst te behalen. Daarnaast moeten bedrijventerreinen vooral in regionaal verband worden gezien. Ieder dorp/ gemeente zijn eigen bedrijventerrein leidt tot een onaanvaardbare aantasting en verrommeling van het landschap. Daarom is D66 bijvoorbeeld tegen de uitbreiding van Remmerden bij Rhenen en de aanleg van een nieuw bedrijventerrein tussen Woerden en Bodegraven.

De Drie D66 Beloften

Utrechts Innovatiebedrijf en investeringsfonds

Regionale stage- en leerbanenmakelaar

UTR als spil binnen groeiende vrijetijdseconomie

Een woningmarkt die een open markt is

5. Wonen

D66 gaat uit van een woningmarkt die een open markt is en waarop de invloed van overheid beperkt is. Dat ontslaat de overheid echter niet om bij bestaande maatschappelijke knelpunten naar oplossingsrichtingen te zoeken waarbij ook niet-commerciële belangen meewegen. Met name ziet D66 een rol voor de overheid met betrekking tot het beschermen van het landschap en de natuur.

Noordvleugel Utrecht

Ook na 2015 is woningbouw in de provincie Utrecht noodzakelijk. De vraag is echter of dit op de huidige grootschalige wijze moet gebeuren. Plannen voor woningbouw bij Harmelen en Woerden vindt D66 bepaald voorbarig. D66 wil compact bouwen in de directe nabijheid van bestaande infrastructuur. De discussie over de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkeling op de lange termijn in het kader van de Noordvleugel Utrecht kwalificeert D66 als buitengewoon ongelukkig. D66 is voor een dergelijke discussie en vindt het ook de taak van de provincie om die lange termijn te schetsen, maar de wijze waarop dit in de NV Utrecht gestalte krijgt draagt niet bij aan een breed draagvlak of eventuele overeenstemming van alle betrokken partijen. Gemeenteraden worden vaak nauwelijks geïnformeerd, laat staan geconsulteerd. Mede daardoor blijft voor D66 de democratische legitimatie van het proces een groot probleem. Bovendien bevreemdt het D66 dat in deze discussie nu juist ook woningbouwlocaties aan de orde komen die tot nu toe niet binnen het gebied van de NV Utrecht vallen, bijvoorbeeld bij Harmelen.

Voorts lijkt de NV Utrecht alleen te draaien om infrastructuur en bouwlocaties. D66 mist concrete aandacht voor natuur en milieu. Het

gaat om het vinden van de juiste balans tussen groen en rood. Het CBS heeft becijferd dat de Nederlandse bevolking tot 2040 stijgt tot 17 miljoen inwoners. Het is voor D66 zonneklaar dat deze groei een uiterst zorgvuldig ruimtegebruik vereist, waarbij het uitgangspunt niet meer, maar slimmer bouwen dient te zijn. Dit betekent voor D66 geen bouwstop, maar wel selectiever en compacter bouwen dan nu gebeurt. Meer (binnenstedelijke) inbreidingslocaties en bouwen tot grotere hoogte zijn hierbij het uitgangspunt, naast aanpasbaar en levensloopbestendig bouwen. D66 beseft dat dit een meer complexe opdracht is en wil hiervoor een bedrag van € 40 miljoen beschikbaar stellen.

Rijenburg

D66 is en blijft evenwel tegen grootschalige woningbouw in Rijenburg, omdat 15.000 woningen in een laaggelegen polder en ingeklemd tussen de drukke snelwegen A2 en A12 onverantwoord is vanuit alleen al het aspect van luchtkwaliteit. Daarnaast is deze polder laaggelegen, waardoor er veel (en duur) bemalen zal moeten worden. Bovendien is de bereikbaarheid van deze locatie, als er 15.000 woningen gebouwd gaan worden, slecht te organiseren. Tenslotte wil Utrecht de bebouwing van het groen zoveel mogelijk beperken. Als alternatief wil D66 van dit gebied een mooi groen recreatiegebied maken, waar alle inwoners van de stad kunnen wandelen, fietsen, in de zon liggen of anderszins van de natuur genieten.

Flevoland-optie

D66 wil dat de Provincie Utrecht goede afspraken maakt met de provincie Flevoland om koopwoningen van Utrecht over te nemen. Met de bouw van 15.000 "Utrechtse" woningen in Almere kan de Utrechtse woningdruk aanzienlijk worden ontlast. Voor D66 is

daarbij een voorwaarde dat eerst de openbaar vervoerverbindingen (spoor- en busverbinding-en, zoals de Stichtse lijn) gerealiseerd worden, voordat de woningen gebouwd worden.

Kleine kernen

De provincie voert een speciaal beleid om de leefbaarheid in kleine kernen te waarborgen. D66 steunt dit beleid zolang het niet gebaseerd is op betutteling en medelijden. Inwoners van kleine kernen zijn niet zielig en wonen (vaak) met veel plezier in hun dorpen. D66 wil juist kansen en mogelijkheden om de leefbaarheid in kleine kernen te waarborgen op een positieve, stimulerende manier oppakken. Op het gebied van openbaar vervoer wil D66 dat de provincie de bereikbaarheid van kleine kernen waarborgt.

Bij woningbouw in kleine kernen kiest D66 voor een benadering die gebaseerd is op de drie-doelgroepenmethode. Deze doelgroepen zijn de starters op de woningmarkt, voor wie het moeilijk is om betaalbare woon-

ruimte te vinden. De tweede groep betreft de jonge gezinnen of samenwonenden op zoek naar nieuwe woonruimte voor gezinsuitbreiding en de derde groep omvat de ouderen, die door de vergrijzing van de bevolking de komende decennia enorm in aantal zal groeien. Deze groepen vormen nu en in de toekomst de zwakste schakels op de woningmarkt.

Daarnaast is het zo dat met het oog op de toekomst nu de verkeerde woningen op de verkeerde plaatsen worden gebouwd. Na 2030 zal de vraag naar compacte en geclusterde woningen voor ouderen groot zijn. De bouw van véél eengezinswoningen is hierdoor niet noodzakelijk. Deze komen op termijn vrij, wanneer er voldoende voor senioren geschikte woningen gebouwd zijn tot 2030. Tot dat jaar is het van belang geclusterde starterswoningen te realiseren, zodat de verwachte toename van het aantal starters vanaf 2010 opgevangen kan worden. Na 2030 kunnen deze woningen omgezet worden in seniorenwoningen.

De Drie D66 Beloften

NV Utrecht visie moet óók gericht zijn op natuur en milieu

Polder Rijnenburg blijft groen

Niet méér maar slimmer bouwen

Voor verkorting van de wachtlijsten in de jeugdzorg

6. Zorg en welzijn

De afgelopen jaren is de jeugdzorg veelvuldig in het nieuws geweest. Vaak niet positief. Dat leidde er ook binnen de Provincie er toe dat de jeugdzorg steeds hoger op de agenda is gekomen. D66 heeft zich de afgelopen jaren in de landelijke en provinciale politiek ingezet voor meer geld voor verkorting van de wachtlijsten in de jeugdzorg. In de Provincie Utrecht hebben wij ons ook ingezet voor een juiste invulling van deze gelden.

Jeugdzorg

D66 begrijpt dat een relatief jong vakgebied niet direct perfect kan werken. In Utrecht hebben de Bureaus Jeugdzorg te maken met de in 2005 ingevoerde Wet op de Jeugdzorg, een grote stijging van het aantal cliënten en negatieve publiciteit als ergens in Nederland de Jeugdzorg negatief in het nieuws komt. D66 kiest ervoor om de Jeugdzorg de komende jaren zoveel mogelijk tot rust te laten komen. Onderbrenging van de Jeugdzorg bij de gemeenten is niet aan de orde, tenzij dit aantoonbaar in het belang van het kind is. Verdere aanpassingen binnen de jeugdzorgketen moeten komen vanaf de werkvloer.

De mogelijkheid om de directe omgeving van een cliënt te laten meehelpen bij de behandeling kan veel werk uit handen nemen van de bureaus Jeugdzorg. Met 'eigen kracht'-projecten geven we ouders en andere direct betrokkenen een rol in het hulpplan voor de jongere. Door meer geld voor opvoedingsondersteuning van ouders verbeteren we de terugkeer na een behandeling.

De Provincie is sturend richting de Bureaus

Jeugdzorg. Naast deze verticale sturing moet meer ruimte komen voor horizontale sturing, waarbij cliënten en hun ouders een belangrijke rol krijgen in het beoordelen van de kwaliteit.

Medewerkers moeten meer tijd krijgen voor behandeling van cliënten, door de verantwoording te vereenvoudigen: de regeldruk moet dus worden verminderd. D66 wil ook dat binnen één jaar alle ICT-problemen bij Bureau Jeugdzorg en bij de Zorgverleners zijn opgelost. Dit zal vele extra werkbare uren opleveren voor het personeel om zich bezig te houden met hun eigenlijke werk; hierdoor kunnen de wachtlijsten verder worden verkort. Hiervoor wordt door de Provincie extra budget beschikbaar gesteld.

Zorg voor gehandicapten

Gehandicapten moeten alle mogelijkheden krijgen om mee te doen in de maatschappij. Voor gehandicapten met fysieke beperkingen betekent dat als eerste dat zij zo veel mogelijk zelfstandig moeten kunnen wonen en zich verplaatsen. Het staand beleid van de provincie om dit mogelijk te maken zal worden doorgezet. D66 wil daarnaast dat de Provincie gemeenten ertoe dwingt bij bouwplannen zwaarder in te zetten op toegankelijk bouwen. De Stichting Bouwadvies Toegankelijkheid (BAT) is daarbij de aangewezen partner.

Ouderenzorg

Ouderen geven aan dat zij vooral in hun eigen omgeving willen blijven wonen op het moment dat zij slechter ter been worden. Hiervoor moeten uiteraard huizen geschikt worden gemaakt.

D66 kiest daarom voor drie duidelijke standpunten:

- Wij willen dat wordt vastgehouden aan het levensbestendig bouwen binnen de nieuwbouw. Te vaak blijken projectontwikkelaars hier te weinig gehoor aan te geven.
- Wij willen dat binnen de kleine kernen óók wordt gekozen voor het bouwen voor de ouderen.
- Wij ondersteunen initiatiefprojecten voor het toepassen van *domotica* (Robotica in woningen). Ouderen kunnen hiermee kiezen om langer, met ondersteuning van thuiszorg en mantelzorg, zelfstandig te blijven wonen.

Mantelzorg

Naar schatting is elf procent van alle inwoners van 16 jaar en ouder in de provincie Utrecht actief als mantelzorger. Ze verzorgen een familielid, partner, kind, of bekende met een langdurige ziekte of handicap. Mantelzorg houdt de zorgkosten laag, omdat een kleiner beroep wordt gedaan op professionele krachten. Maar mantelzorgers zijn vaak overbelast. D66 zet in op gerichte ondersteuning die leidt tot vergroting van hun draagkracht (door informatie, cursussen, lotgenoten-contact) en verkleining van hun draaglast (door oppas, tijdelijke opname of opvang).

Invoering WMO

De provincie ondersteunt gemeenten waar mogelijk bij de invoering van de WMO. Daarbij kan gedacht worden aan het bij elkaar brengen en delen van kennis en ervaringen. Doelstelling daarbij is dat gemeenten zo snel mogelijk in staat zijn zelfstandig, of gezamenlijk met andere gemeenten, de WMO uit te voeren. In de nieuwe WMO heeft de provincie geen uitvoerende taak meer. Voorkomen moet worden dat de provincie een extra bestuurslaag wordt binnen de gedecentraliseerde uitvoering van de WMO.

Sport

Sport draagt bij aan een gezonde samenleving. D66 wil dat de provincie in samenwerking met de Sportservice Midden-Nederland en NOC*NSF het actief breedtesportbeleid verder uitbreidt. In de te verschijnen Sportnota 2007 moet een passage opgenomen worden over het ondersteunen van talenten bij de verenigingen en zal het initiatief genomen moeten worden om vrijwillige bestuurders binnen verenigingen te ondersteunen op personele, financiële, juridische en arbeidsrechtelijke terreinen. Sport is in de ogen van D66 niet slechts een middel, maar is een doel op zich. Sport om de sport met de bijkomende voordelen (sociale aspecten, integratie en gezondheid) moet blijvend gestimuleerd worden en daarvoor moeten financiële kaders gesteld worden.

Dierenwelzijn

D66 wil dat de provincie biologische veehouderij en extensivering van de grootschalige veehouderij stimuleert om het dierenwelzijn te verbeteren. Innovatieve activiteiten die boeren helpen om traditionele veehouderij om te vormen tot biologische veehouderij worden actief gesteund.

Slechts na een nauwkeurige afweging aan de hand van het soortenbeleid verleent de provincie vrijstelling voor het jagen, vangen en/of doden van dieren indien alternatieven niet haalbaar zijn. Bij voorbeeld bij de bescherming van weidevogels kan de provincie meer doen door enerzijds gebruik te maken van het geld dat het Ministerie van LNV beschikbaar heeft en anderzijds samenwerking tussen terreineigenaren te stimuleren en coördineren.

D66 wil onderzoek naar een optimale muskusrattenbestrijding waarbij de veiligheid van de dijken wordt gewaarborgd maar de

dieren zo beperkt mogelijk worden bejaagd. Dieren en verkeer kunnen een gevaarlijke combinatie zijn, dit is echter wederzijds! De oplossing kan dan ook worden gevonden in

het beveiligen van zowel het verkeer als de dieren; door het plaatsen van afrasteringen, bebording (instellen maximum snelheid) en signalering.

De Drie D66 Beloften

Het belang van het kind staat centraal in de jeugdzorg

Zelfstandigheid is uitgangspunt bij ouderen-, mantel- en gehandicaptenzorg

Innovatief beleid ten behoeve van dierenwelzijn

Cultuur is meer dan kunst alleen

7. Cultuur

**Volgens D66 vormen kunst en cultuur een onmisbare schakel in de sociale samenhang in de Provincie Utrecht. Cultuur is echter meer dan kunst alleen. D66 verstaat onder kunst en cultuur het totale scala van kunst-historie, monumentenzorg, museum-
wezen, streekarchieven, archeologie, tot diverse hedendaagse kunstuitingen.**

Utrecht Trust

Met het erfgoedhuis nieuwe stijl is een begin gemaakt met de samenvoeging van provinciale organisaties, die zich bezighouden met monumentenzorg en cultuurhistorisch erfgoed. D66 wil echter verder en stelt voor een provinciale trust, de Utrecht Trust, op te richten. Deze trust, zoals die bijvoorbeeld ook in Engeland bestaan, gaat cultuurhistorisch waardevolle landgoederen c.q. monumenten (landschappen en gebouwen) beheren en restaureren. Daarnaast biedt de trust actief advies en ondersteuning aan eigenaren van monumenten. Bovendien biedt een trust inwoners van de provincie via het donateurschap een unieke binding met het Utrechtse cultuurhistorische erfgoed.

Volgens D66 hebben het failliet van de molenstichting, de mislukte restauratie van de Pyramide van Austerlitz en de haperende herontwikkeling van de Steenfabriek Bosscherwaarden bij Wijk bij Duurstede aangetoond, dat - weliswaar welwillende- stichtingen onvoldoende kennis en deskundigheid bezitten om dergelijke projecten ter hand te nemen. Het Utrechts Landschap heeft op verzoek van de provincie bepaalde stukken opgepikt, maar voor de toekomst is een structurele aanpak van dergelijke omvangrijke projecten vereist. Om deze trust te kunnen starten wil D66 een bedrag van € 30 miljoen uit de provinciale reserves inzetten.

Provinciale parels

Dankzij D66 heeft de provincie een fonds speciaal voor 'provinciale parels'. Provinciale parels zijn monumenten die vanwege hun cultuurhistorische waarde van bijzondere betekenis voor de provincie zijn. D66 kiest voor een versterking van het monumentenbeleid, aangezien het rijksbeleid alleen nog maar inzet op instandhouding in plaats van restauratie van monumenten. Een categorie die in toenemende mate aandacht verdient is het industrieel erfgoed.

Met de notitie "Twintig vensters op het industrieel erfgoed in de provincie Utrecht" heeft de provincie op basis van een aantal criteria een keuze gemaakt voor een lijst met toppers onder het industrieel erfgoed. D66 is van mening dat deze lijst en de geboden kaders uitgangspunt dient te zijn bij behoud en beheer van industrieel erfgoed in de Provincie Utrecht in relatie tot het provinciale parelfonds.

Paleis Soestdijk vormt volgens D66 een provinciale parel van de buitencategorie, een toeristische trekker van nationaal en wellicht internationaal belang. Dit vraagt van de provincie een veel actievere houding dan tot nu toe getoond. D66 wil daarom de openstelling van het paleis koppelen aan aanvullende activiteiten van het Utrechts Toerisme en Recreatiebureau. Bovendien ijvert D66 voor een publieke functie, bij voorbeeld als Huis van de Vaderlandse Geschiedenis, in de toekomst.

Verdedigingslijnes

Andere provinciale parels vormen de drie verdedigingswerken die door de provincie lopen: de Romeinse Limes (noordgrens van het Romeinse Rijk in Nederland langs de Rijn), de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Grebbelinie. Om deze verdedigingswerken

optimaal tot hun recht te doen komen, wil D66 dat de provincie integraal cultuur-historische, ruimtelijke, en natuurwaarden meeweegt bij het bepalen van de bestemming van de verschillende werken. Voorkomen moet worden dat overhaaste beslissingen, bijvoorbeeld ten aanzien van bouwlocaties, onherstelbare schade aan de samenhang van deze verdedigingswerken veroorzaakt.

Archeologie

D66 wil dat alle provinciale archeologische vondsten in het wettelijke depot niet alleen volgens minimumvoorwaarden worden bewaard, maar dat in samenwerking met gemeenten en lokale musea publieke tentoonstellingen worden opgezet. In Leidsche Rijn kiest D66 dan bijvoorbeeld voor het tentoonstellen van het beroemde Romeinse vrachtschip.

Musea

D66 wil museumbezoek onder jongeren stimuleren. Daarom wil D66 dat de provincie in samenwerking met gemeenten het schoolbezoek aan musea co-financiert. Dit kan bijvoorbeeld door het ondersteunen van een provinciale museumkunstbus of gratis toegang voor alle scholieren en studenten tot musea in de provincie Utrecht.

Cultuureducatie

D66 vindt cultuureducatie onmisbaar binnen het onderwijsaanbod in de provincie Utrecht. Als onderdeel van de diensten die het erfgoedhuis levert, verdient dit extra steun van de provincie. D66 wil daarnaast het cultuurhistorisch aanbod verbreden door cultuureducatie toe te passen in het beleid rond toerisme en recreatie. Bijvoorbeeld door delen van cultuurhistorische atlas *Tastbare Tijd* te vertalen naar regionale en lokale

toeristische informatie. Op deze manier wil D66 een brug slaan tussen de rijke Utrechtse historie en de groeiende vrijetijdseconomie. Het erfgoedhuis en het Utrechts Toerisme en Recreatie bureau (UTR) dienen hierbij samen op te trekken.

Kunst

Utrecht kent een zeer actief en alsmaar groeiend amateurkunstleven. D66 onderstreept daarom het belang van de aanwezigheid van het Huis van de Amateurkunst dat is gevestigd bij cultureel ondernemer Zimihc. Voornaamste taken van dit huis zijn de professionalisering van de sector en het vergroten van de zichtbaarheid van de amateurkunst in de provincie Utrecht.

Daarnaast wil D66 dat de provincie kunstconvenanten met meer gemeenten aangaat, zodat ook buiten Utrecht en Amersfoort meer lokale kunstinitiatieven ondersteund kunnen worden. De jaarprogramma's van het cultuurproject Vrede van Utrecht, dat in het kader van de herdenking van de Vrede van Utrecht van 1713 door de provincie en stad Utrecht wordt uitgevoerd, moet volgens D66 meer toegespitst worden op het maatschappelijke thema oorlog en vrede. Investeren in de culturele infrastructuur blijft daarbij het uitgangspunt, maar dan niet exclusief in en rond de stad Utrecht.

Bibliotheken

Recent zijn 42 lokale bibliotheken gefuseerd in 7 regiobibliotheken. Hiermee wordt de dienstverlening en het takenpakket uitgebreid en verbeterd. D66 wil dat provincie strak toezicht blijft houden op bibliotheekwerk, zodat een vraaggerichte service optimaal gegarandeerd wordt in de gehele provincie.

De Drie D66 Beloften

Oprichting van Utrecht Trust ten behoeve van beheer en behoud van erfgoed en landschap

Inzet van het provinciale parelfonds ten behoeve van industrieel erfgoed

Regionale uitwerking van de cultuurhistorische atlas "Tastbare Tijd" ten behoeve van de groeiende vrijetijdseconomie

Meer invloed voor de inwoners van de provincie

8. Bestuur

D66 wil meer invloed geven aan de inwoners van de provincie. Mensen zijn vaak zelf uitstekend in staat om aan te geven wat goed is voor hun omgeving, vaak beter dan de gemeente of provincie die meer afstand tot de problemen heeft. Mensen die zich willen inzetten voor hun leefomgeving moeten daarvoor de ruimte krijgen.

Inwoners serieus nemen

D66 heeft zich ingezet voor het burgerinitiatief. Als 600 inwoners een voorstel indienen, dan gaat de politiek daar serieus naar kijken. De inwoners van Maartensdijk hadden de primeur. Dankzij het burgerinitiatief is de invloed van de inwoners toegenomen.

Maar daarmee zijn we er nog niet. Ook voordat de provincie haar eigen plannen vaststelt moeten de betrokken burgers serieus genomen worden. Eventuele alternatieven die worden ingediend moeten in de overwegingen worden meegenomen. De plannen van de provincie moeten hier flexibel op kunnen inspelen. De provincie denkt nu nog te vaak dat haar eigen plannen beter zijn.

Betrouwbare overheid

D66 wil een betrouwbare en servicegerichte overheid. Een overheid die beslissingen durft te nemen, ook als die voor sommige inwoners of partijen nadelig uitpakken. D66 is voor duidelijke bestuurlijke lagen, zonder allerlei tussenvormen of mengvormen. Ook de grote hoeveelheid aan overlegvormen, met name op Randstadniveau, moet worden tegengegaan.

D66 vindt dat gemeentelijke herindelingen alleen zouden mogen plaatsvinden als de gemeenten dat zelf willen. Daarnaast heeft de provincie een controlerende, toezichhoudende en adviserende rol naar de gemeen-

ten. Als blijkt dat een specifieke gemeente, vanwege de schaal, onvoldoende bestuurskracht heeft om bijvoorbeeld de veiligheid in de eigen gemeente te garanderen, dan moet de provincie kunnen ingrijpen, in het belang van de inwoners. Om die reden heeft D66 ingestemd met het starten van een onderzoek naar mogelijke samenwerking tussen de gemeenten Breukelen, Abcoude en Loenen en hun buurgemeenten De Ronde Venen, Wijde Meren en Maarsssen.

Ook het samenvoegen van de gemeenten Maarn, Doorn, Leersum, Amerongen en Driebergen tot de huidige gemeente Utrechtse Heuvelrug kende onze instemming, Maar ook als gemeenten een niet-vrijblijvende samenwerking nastreven, zoals bij de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren het geval is, is dat prima. Maatwerk staat hierbij centraal, en binnen de gestelde kaders kunnen gemeenten zelf hun voorkeur uitspreken.

Vanwege het ontwikkelen van kracht op Europees niveau is een grotere schaal dan provincies geboden. D66 wil de provincies laten opgaan in landsdelen. De vierhoek Amsterdam – Den Haag – Rotterdam – Utrecht moet omgevormd worden tot een landsdeel Randstad. Dit landsdeel kan de uitdagingen op het gebied van ruimte, economie en infrastructuur daadkrachtig tegemoet treden. Dit Randstadbestuur heeft een uitgebreide set bevoegdheden (niet alleen die van provincies maar ook rijkstaken op het terrein van economie, infrastructuur en ruimte) nodig en daar ligt een open huishouding voor de hand.

De provincie moet beter anticiperen op ontwikkelingen in Europa. Op dit moment ontbreekt het nog te veel aan kennis omtrent de Europese regels en richtlijnen, waardoor het

eigen beleid (bijvoorbeeld op het gebied van subsidiëring) achteraf wel eens moet worden bijgesteld. Op dat moment zijn er echter al verwachtingen en vaak toezeggingen gedaan die moeten worden herzien, en komt de overheid als een onbetrouwbare partner over.

Richten op kerntaken en projecten

D66 wil dat de provincie zich richt op haar kerntaken. Deze zijn bij wet vastgelegd, zoals het onderhoud van de provinciale wegen en het organiseren van de jeugdzorg. Het aantal interne regels, richtlijnen en verordeningen moet tot een minimum beperkt blijven. D66 is voor teams die kosten veroorzakende regels bij burgers, bedrijven en maatschappelijke

organisaties schrappen of vereenvoudigen.

Voor bovenlokale vraagstukken kan de provincie een aanjaagfunctie verzorgen, zowel bestuurlijk als financieel. Er moet dan wel sprake zijn van een specifiek beoogd resultaat, dat in beperkte tijd moet worden neergezet. D66 is er daarom voorstander van dat de provincie meer projectmatig gaat werken en juicht de ontwikkelingen op dit gebied toe.

En verder zijn we van mening dat de Commissaris van de Koningin direct gekozen moet worden.

De Drie D66 Beloften

Betrokken bewoners worden door de provincie serieus genomen

Maatwerk staat centraal bij afwegingen inzake herindeling of intergemeentelijke samenwerking

Overbodige en extra kostenverhogende provinciale regels wordt geschrapt of aangepast

Investerings met een blijvend positief effect voor de Utrechtse maatschappij

9. Financiën

De provincie Utrecht is rijk, zeer rijk. De provincie beschikt over een kapitaal van ruim 500 miljoen euro. Geld, waarmee prachtige dingen tot stand kunnen worden gebracht. Maar ook geld dat, als het eenmaal uitgegeven is, nooit meer terugkomt. D66 vindt dat de provincie Utrecht zorgvuldig met het opgebouwde kapitaal moet omgaan. Geld uitgeven voor eenmalige leuke dingen voor de mensen hoort hier niet bij. Investerings die een blijvend positief effect hebben voor de Utrechtse maatschappij mogelijk wel.

Maatschappelijke investeringen

Het provinciebestuur heeft vastgesteld dat voor de komende periode uit het omvangrijke kapitaal ongeveer 150 miljoen euro beschikbaar gesteld kan worden voor maatschappelijke investeringen. D66 ziet voor de volgende gebieden goede investeringsmogelijkheden:

· Kenniseconomie (€ 50 miljoen):

realiseren van een toppositie voor de *creative industry* in de regio Utrecht. Naast het scheppen van een goed innovatieklimaat in de regio (het moet aantrekkelijk gemaakt worden voor toponderzoekers en topdocenten om naar Utrecht te komen), kan de provincie in sommige gevallen als garantsteller optreden om financieringen voor startende bedrijven in deze branche rond te krijgen. Hiervoor heeft de provincie middelen nodig.

· Inbreidingslocaties (€ 40 miljoen):

het benutten van inbreidingslocaties is vaak complexer en daardoor duurder dan het

bouwen op locaties buiten de rode contouren. Toch vindt D66 het belangrijk dat de mogelijkheden voor inbreiding maximaal worden benut. Om deze visie voldoende aantrekkelijk te houden voor gemeenten en projectontwikkelaars, kan de provincie de extra kosten voor inbreiding (deels) voor zijn rekening nemen.

· Regionale blue ports (€ 30 miljoen):

een oplossing voor het tegengaan van de stijging van het aantal vrachtwagens, is om het goederenvervoer over water te stimuleren. D66 wil hiervoor een netwerk van binnenvaarthavens in de provincie ontwikkelen, door – in samenwerking met het bedrijfsleven – een aantal bestaande bedrijventerreinen om te bouwen tot regionale *blue ports*.

· Utrecht Trust, een provinciale natuur- en cultuurtrust (€ 30 miljoen):

D66 wil dat voor het behoud van de natuur en de cultuurhistorie structurele afspraken met maatschappelijke organisaties (zoals het Utrechts Landschap) gemaakt worden. Het wegwerken van het achterstallig onderhoud is hierbij een randvoorwaarde voor succes.

De genoemde bedragen zijn indicatief. Op voorhand willen we deze bedragen hiervoor reserveren. Na een verdere detaillering van de plannen kunnen de bedragen verder geconcretiseerd worden.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Daarnaast vindt D66 dat de provincie Utrecht elk jaar te makkelijk de begroting rond krijgt om aan het eind van het jaar telkens weer een overschot te presenteren. Dit zijn signalen dat de provincie meer geld int dan nodig. Dit

kan eenvoudig opgelost worden door minder belasting te heffen. De direct door de provincie vastgestelde belasting betreft de opcenten op de motorrijtuigenbelasting.

De afgelopen periode heeft D66 zich elk jaar opnieuw uitgesproken tegen een verhoging

van de provinciale belasting. De laatste 2 jaar met succes, de hoogte van de opcenten is sinds 2005 bevroren. Ook voor de komende periode willen we de provinciale opcenten bevroren, net zolang tot de provincie weer moeite moet doen om binnen het budget te blijven.

De D66 Belofte

Géén verhoging provinciale belasting

Bereikte resultaten periode 2003 – 2007

In de afgelopen periode heeft de D66 fractie van de Provincie Utrecht regelmatig initiatieven genomen. In deze laatste paragraaf treft u een overzicht aan van een aantal belangrijke D66-initiatieven met daarbij de bereikte resultaten.

Voorfinanciering Randstadspoor

Door D66 is het voorstel gedaan om met het Rijk afspraken te maken over de 'voorfinanciering' van het Randstadspoor. Hierdoor kon het Randstadspoor versneld worden gerealiseerd.

Ongelijkvloerse spoorwegovergang bij Driebergen-Zeist

D66 heeft een motie ingediend om de spoorwegovergang bij het station Driebergen-Zeist zo snel mogelijk ongelijkvloers te maken. De motie is aangenomen en door Rijk en provincie wordt hier nu concreet aan gewerkt.

Initiatiefnota Kenniseconomie en innovatie
D66 heeft de initiatiefnota "Kies partij voor de Utrechtse Kennismaatschappij!" geschreven waarin gepleit wordt voor het stimuleren van de kenniseconomie in de regio Utrecht. Het concept is door de provincie overgenomen en uitgewerkt, onder andere in de vorm van de Task Force Innovatie.

Clientvolgsysteem Jeugdzorg

D66 heeft met succes gepleit voor de versnelde invoering van een clientvolgsysteem in de Jeugdzorg, zodat de ontwikkelingen van het kind in de verschillende stadia van de jeugdzorg beter gevolgd kunnen worden.

Restauratie kasteel Amerongen

D66 heeft zich ingezet voor de restauratie van Kasteel Amerongen, onder andere door in te stemmen met een provinciale bijdrage van € 3 miljoen

Luchtkwaliteit

D66 is mede initiatiefnemer geweest voor het initiëren van een provinciaal Plan van Aanpak Luchtkwaliteit

Flevoland optie

D66 heeft zich ingezet om de 'Flevoland optie' verder uit te werken, waarin een deel van de Utrechtse woningbouw opgave door Flevoland wordt opgepakt, onder randvoorwaarde van de aanleg van de Stichtse lijn, een treinverbinding tussen Hilversum en Almere.

Kei van Utrecht

D66 is mede initiatiefnemer van deze provinciale cultuurprijs, ter bevordering en waardering van de amateurkunst.

Deregulering

Mede dankzij de inzet van D66 wordt door de provincie een project uitgevoerd ter vermindering van de bureaucratie en administratieve lasten.

Provinciale parels

Op initiatief van D66 heeft de provincie een overzicht opgesteld van de belangrijkste provinciale cultuurmonumenten, waarvoor de provincie zich extra zal inzetten voor het behoud en beheer ervan.

DVD Mantelzorg

Dankzij D66 is de DVD 'Hoe zorg ik voor een ander' via de steunpunten Mantelzorg gedistribueerd over de provincie.

Bevriezing provinciale belasting

Na jarenlang aandringen van D66 op het stoppen van de jaarlijkse verhoging van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, heeft het college uiteindelijk in 2005 conform besloten. De provinciale belastingen zijn sindsdien niet meer verhoogd.

Initiatiefnota "Goederenvervoer over Water"

D66 heeft een initiatiefnota geschreven, waarin gepleit wordt voor minder vrachtwagens en meer goederenvervoer over water. De provincie is nu bezig om dit initiatief verder uit te werken in een concreet plan van aanpak.

Varende monumenten

Mede dankzij de inzet van D66 is de ligplaats van een aantal varende monumenten, waaronder de Arethusa, geregeld.

Afwijzing A6-A9

Door D66 hebben de Staten van Utrecht de verbindingsweg tussen de A6 en de A9 langs het Naardermeer afgewezen. Mede door het verzet vanuit de regio heeft het kabinet besloten dat deze weg er niet komt.

Initiatief Breedtesport

Dankzij de initiatieven van D66 is meer aandacht gekomen voor de stimulering van breedtesport binnen de provincie.

Afkeuring A21/2

D66 is mede-initiatiefnemer geweest van een motie waarin de Staten van Utrecht de A21/2, een nieuwe snelweg door het Groene Hart, ongewenst verklaren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Mede dankzij de inzet van D66 gaat de provincie meer aandacht geven aan de criteria van maatschappelijk verantwoord ondernemen in haar concessieverleningen.

